

5. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/> (Дата звернення: 10. 04. 2024)
6. Rachel Joyce. The Unlikely Pilgrimage of Harold Fry. London : Penguin, 2023. 382 p.

Ланських О.Б., к. філософ. н., доцент
Дернова Т.А., старший викладач
Черкаський державний
технологічний університет
Сливка Н.П., к. філол. н., доцент
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

АСПЕКТИ НЕВЕРБАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ДІЛОВІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Ділова комунікація в англійській мові вимагає не лише володіння словниковим запасом і граматичними навичками, але й розуміння невербальних аспектів спілкування.

В епоху глобалізації ділова англійська мова стає універсальним інструментом міжнародних комунікацій. Однак ефективність ділової взаємодії значною мірою залежить не лише від мовних навичок, але й від розуміння та правильного використання невербальних сигналів. Недооцінка або неправильна інтерпретація невербальної комунікації може призвести до нерозуміння, конфліктів і навіть до фінансових збитків у бізнесі. Взаєморозуміння між партнерами з різних культурних середовищ комплікуються, створюючи простір для непорозумінь і викликів.

При вербальному спілкуванні дані доповнюються висновком про те, що перші чотири хвилини ділової взаємодії на 58% визначаються візуально. Для передачі інформації дослідження зафіксували до 5 000 різних жестів рук людини, що ще більше вказує на складний спектр невербальних сигналів. Більше того, переважання візуальної інформації, яка становить 90% даних, що обробляються мозком, узгоджується зі швидкістю, з якою інтерпретуються невербальні сигнали – на 13 мілісекунд швидше, ніж слухові. Ці висновки підтверджуються даними журналу *The Journal of Counselling Psychology* [5].

У діловій англійській мові, можна виділити наступні типи невербальної комунікації: кінесика, окулесика, проксемика, паралінгвістика та метакомунікація.

Кінесика відображає особистість та культурні аспекти людини. Мова тіла виявляється на різних рівнях, охоплюючи вираз обличчя, жести, позу тіла та способи привітання. Загальна мова тіла в діловій комунікації англійською може слугувати візуальним показником емоційного стану та ставлення, що сприяє ефективності взаємодії [2]. Вираз обличчя може стати невербальною відповіддю під час комунікації, і це особливо важливо в онлайн-форматах ділової взаємодії [4]. Використання рук під час розмови може допомогти в емоційному

забарвленні повідомлення та підвищенні рівня уваги. Важливо слідкувати за жестами, щоб не виникло непорозумінь, особливо в міжкультурній комунікації. Поза може бути вказівкою на невпевненість, впертість або навіть збентеженість [6]. Різні культури мають свої форми привітань. У деяких культурах прийнято стискати руку, у інших – це може бути неприйнятно. Обійми та поцілунки при привітанні у англomовному середовищі є недоречними, так само як і використання простих розмовних привітальних фраз типу «Hey, what's up?» тощо.

Окулесика – взаємодія очима, є важливою складовою в бізнес-комунікації, особливо під час переговорів англійською мовою. Погляд може відтінити довіру, увагу та інтерес, або навпаки, вказувати на невдоволення чи втрату інтересу. Прямий погляд в очі вважається показником впертості, уваги і самовпевненості. Уникання погляду може бути інтерпретовано як ознака нечесності або невпевненості в собі. Швидкі рухи очима можуть відображати нервозність або збентеженість, тоді як постійний, нерухомий погляд може сигналізувати про великий фокус або концентрацію. Зверхній погляд може бути розглянутий як спроба домінування або показник агресії. Однак важливо розуміти, що інтерпретація окулесики може залежати від культурного контексту, і те, що в одній культурі вважається позитивним, може мати зовсім інше значення в іншій.

Проксеміка – це вивчення використання простору в комунікації. Розміщення стільців, відстань між учасниками та ефективне використання простору для презентацій або демонстрацій – все це може суттєво впливати на хід і результати переговорів. Розміркована відстань між співрозмовниками може віддзеркалювати ступінь довіри або формальності [1]. У більшості англomовних країн, фізичний контакт обмежений та використовується стримано, особливо в діловому контексті. Правильна постава в ділових ситуаціях може слугувати індикатором ставлення або уваги до конкретної ситуації. Вертикальна постава сприяє формуванню впевненого іміджу. Персональний простір, спостереження за особистим простором під час розмов один на один вказує на зацікавленість та сприяє комфортному спілкуванню [3].

Паралінгвістика та метакомунікація розширюють змістовність словесної інформації та можуть впливати на успішність комунікації: вони можуть допомогти або перешкоджати ефективному обміну інформацією. Важливо враховувати культурні відмінності, щоб уникнути непорозумінь або конфліктів. Розуміння цих аспектів є важливим для успішної та ефективної міжкультурної взаємодії.

Паралінгвістика стосується аспектів, таких як тон, гучність та швидкість мовлення. Вони виражають емоційний стан, який часто супроводжується іншими формами невербальної комунікації. Культурні відмінності в цих аспектах можуть призвести до непорозумінь [6].

Отже, розуміння та правильне використання кінесичних, паралінгвістичних та інших невербальних елементів може суттєво покращити якість ділових взаємовідносин. Незважаючи на універсальність деяких невербальних сигналів, культурні особливості можуть вносити варіативність у їхнє сприйняття та

інтерпретацію. Тому, навіть при недостатньому знанні мови люди продовжують комунікувати та розуміти одне одного для досягнення ефективної ділової взаємодії. В ділових переговорах, де використовується англійська мова, жести мова, мова очей та голосова інтонація відіграють важливу роль в усіх аспектах комунікації.

Удосконалення методології викладення ділової іноземної мови з врахуванням важливої складової – невербальної комунікації може допомогти бізнес-професіоналам і викладачам покращити свої навички в цій області та підвищити ефективність їхнього міжкультурного спілкування в діловому середовищі.

Література:

1. Барташева Г. І. Автономне функціонування невербальних компонентів у комунікативній ситуації домінування. *Вісник ХНУ*. 2012. №11. С. 72-78.
2. Корнева Л.М. Невербальні особи в міжкультурній комунікації. *Культура народів Причорномор'я*. 2004. № 49. т. 1. С. 88-90.
3. Солощук Л. В. Особливості функціонування невербальних компонентів комунікації, *Вісник ХНУ*. 2013. № 1051. С. 77-82.
4. Юр'єва О. Ю. Особливості невербальної передачі інформації в процесі міжкультурної комунікації, *Вісник ЖДТУ*. 2013. № 3. С. 16-27.
5. Gitnux, The Most Surprising Nonverbal Communication Statistics in 2023. URL: <https://blog.gitnux.com/nonverbal-communication-statistics/>
6. Herrity, J. 9 Examples of Nonverbal Communication in the Workplace. Indeed Career Guide. 2023, URL: <https://www.indeed.com/career-advice/career-development/nonverbal-communication-examples>
- 7.

Леновицька В. В., студентка
Овсієнко Л.О., к. філол. н., доцент
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Оволодіння іноземною мовою – це творчий і цікавий процес, який розвиває світогляд, дозволяє покращити логічне мислення, вміння виражати свої думки ясно і чітко.

Внаслідок глобальних змін в суспільному житті України, як і в інших країнах світу, змінилася роль іноземної мови в системі освіти. Із звичайного шкільного предмету іноземна мова перетворилася на один з базових елементів сучасної системи освіти, у засіб для досягнення професійної реалізації особистості.